

[Niels Helveg Petersen.]

nok, en indrømmelse, som er ganske betydningsfuld, idet han medgav, at den skitse til forsvarsreform, som socialdemokratiet har opstillet, ikke lader sig gennemføre her og nu, at den vil tage tid, kræver en lang indkøringsperiode og altså forudsætter indkaldelse af et større antal hvervet mandskab. Det står i modstrid med, hvad socialdemokratiet i øvrigt har forklaret om, at man skulle gennemføre en forsvarsreform nu. Jeg er tilfreds med den afklaring, der her er sket.

Ellers har det jo mestendels været en diskussion med hr. Per Hækkerup, som jo er udsat for en smigrende interesse fra en statsminister og tre regeringspartiordførere. Jeg synes, at statsministeren og hr. Per Hækkerup klæder hinanden udmærket, så forskellige som de er, og jeg skal ikke blande mig i slagsmålet, men det plejer somme tider at dryppe lidt på degnene, når det regner på præsten, og jeg er lidt ked af, at der slet ikke var noget svar på de bemærkninger, som jeg i mit indlæg havde gjort til, hvad hr. Per Hækkerup havde sagt. Man kan ikke nå det hele, jeg skal derfor kun fremdrage en enkelt sag, og det er spørgsmålet om Grækenland. Offentligheden har fået det indtryk — jeg har fået det indtryk — at socialdemokratiet havde ønsket, at vi skulle foreslå en egentlig fordømmende resolution om Grækenland på dette NATO-ministerrådsmøde, at vi altså skulle have søgt vedtaget en resolution om dette forhold i NATO-ministerrådsrådet. Jeg forstår på hr. Per Hækkerups sidste indlæg, at om noget sådant er der ikke tale, at det er en forkert opfattelse, offentligheden har fået, og da det er det, synes jeg også, det er værd lige at gøre opmærksom på, at offentligheden på dette punkt altså har fået en forkert opfattelse.

Poul Dam: Finansministeren rettede nogle bemærkninger til mig i anledning af det, jeg havde sagt om regeringens spareplaner, der kommer om ikke i utide så i hvert fald på et tidspunkt, hvor folketinget ikke er inde. Finansministeren sagde her, at når der bliver givet bevillinger ved finanslov eller på anden måde, har man her givet de pågældende ministre en ret til at benytte pengene til bestemte formål, men jo ikke en pligt, at ministrene altså har ret til at spare.

Det er naturligvis rigtigt, at sådan er den formelle situation, og det er også rigtigt, at ministre har pligt til at spare overalt, hvor de kan, og at vise den størst mulige sparsommelighed på ethvert område; det er surt indtjente penge, som borgerne har betalt i skatter, og der skal selvfølgelig spares på dem.

Men der er alligevel et andet spørgsmål, og det er dette, at der er en tredjemands ret i sagen. Enhver bevilling er udtryk for, at der er et eller andet formål i samfundet, der skal tilgodeses; der er nogle mennesker, der enten selv eller som følge af deres almene interesse er optaget af, om pengene bruges til dette formål, altså om der gøres noget på det bestemte område. De mener, at de har fået en vis ret ved den vedtagne finanslov, og denne ret kan altså i givet fald blive taget fra dem ved en rent administrativ foranstaltning.

Jeg mener, at sådanne tilfælde burde behandles på samme måde, som man behandler nybevillinger, altså derigennem, at man rettede henvendelse til finansudvalget ved aktstykker, at man sagde: vi ønsker at stryge den bevilling, som er blevet optaget, vi ønsker ved tillægsbevillingsloven at få fjernet bevillingen. Så ville foranstaltningen komme frem i offentligheden, og så ville de større partier i folketinget have mulighed for at øve indflydelse på den endelige afgørelse. Det forekommer mig at være et betydeligt mere rimeligt princip.

Jeg vil gerne også spørge supplerende, hvad denne ret til at spare, som ministrene har, egentlig vil sige. Vil det sige, at den enkelte minister har ret til at spare, ret til ikke at benytte en bevilling? Eller vil det sige, at den enkelte minister kan blive forpligtet af et direktiv fra finansministeren eller et direktiv fra den samlede regering til ikke at benytte en vis bevilling, som er erhvervet ved finansloven? Det sidste kan man naturligvis sige først og fremmest må blive et spørgsmål om samarbejdet inden for regeringen, men det er alligevel et problem, man må rejse. Er det sådan, at ministren, når han har fået sine bevillinger hjem, kan regne med at kunne administrere efter dem, eller vil han på ethvert tidspunkt være underkastet afgørelser et andet sted?

Jeg vil altså mene, at de spareplaner, som